

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta

2012/0337(COD)

14.2.2013

LAUSUNTOLUONNOS

maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnalta

ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta vuoteen 2020 "Hyvä elämä maapallon resurssien rajoissa"

(COM(2012)0710 – C7-0392/2012 – 2012/0337(COD))

Valmistelija: Daciana Octavia Sârbu

PA_Legam

LYHYET PERUSTELUT

Hyvä elämä maapallon resurssien rajoissa

Komissio aikoo käynnistää käsiteltävänä olevalla lainsäädäntöehdotuksella seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman vuosiksi 2013–2020. Ensimmäinen tällainen ohjelma käynnistettiin vuonna 1973. Koska kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman oli määrä päättyä heinäkuussa 2012, Euroopan parlamentti antoi 20. huhtikuuta 2012 päätöslauselman¹, jossa kehoitettiin esittämään mahdollisimman pian seurantaohjelma, joka mahdollistaisi siirtymisen kestäväan tulevaisuuteen, varmistaisi jatkuvuuden ja välttäisi kaikki puutteet. Parlamentti pyysi komissiolta, että tämä pohjaisi tulevan ehdotuksensa seuraavan kolmeen painopistealueeseen: ympäristölainsäädännön täytäntöönpano ja vahvistaminen, ympäristötavoitteiden integroiminen kaikkeen alakohtaiseen politiikkaan sekä ympäristönsuojelun kansainvälinen ulottuvuus.

Komissio antoi marraskuussa 2012 ehdotuksen päätökseksi yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta "*Hyvä elämä maapallon resurssien rajoissa*". Edellisten ohjelmien tapaan tällä seitsemännellä ympäristöalan toimintaohjelmalla pyritään luomaan kattava kehys erilaisille ympäristöalan toimenpiteille, etenemissuunnitelmille ja säädöksille, joita komissio on viime aikoina julkaissut. Tarkoituksena on, että toimintaohjelmaan sisältyvät kaikki olemassa olevat ympäristöön liittyvät eri politiikanalojen tavoitteet vuodelle 2020 ja että niitä tarkastellaan yhdessä toistensa kanssa. Lisäksi käsiteltävänä oleva ympäristöalan toimintaohjelmaa koskeva ehdotus tarjoaa pitkän aikavälin näkökulman, sillä siinä esitetään visio vuodeksi 2050. Uuden ympäristöohjelman tarkoituksena on vahvistaa ympäristöpolitiikan panosta siihen, että siirrytään kohti resurssitehokasta ja vähähiilistä taloutta, jossa suojellaan ja parannetaan luonnon pääomaa sekä turvataan väestön terveys ja hyvinvointi.

Komissio määrittää ehdotuksen liitteessä EU:lle ja sen jäsenvaltioille *yhdeksän ensisijaista tavoitetta*:

1. suojellaan, säilytetään ja parannetaan unionin luonnon pääomaa;
2. muutetaan unioni resurssitehokkaaksi, vihreäksi ja kilpailukykyiseksi vähähiiliseksi taloudeksi;
3. suojellaan unionin kansalaisia ympäristöpaineilta sekä terveyteen ja hyvinvointiin kohdistuvilta riskeiltä;
4. maksimoidaan unionin ympäristölainsäädännöstä saatavat hyödyt;
5. parannetaan ympäristöpolitiikan tieteellistä perustaa;
6. varmistetaan investoinnit ympäristöön ja ilmastointipolitiikkaan sekä oikea hinnoittelu;
7. parannetaan ympäristönäkökohtien sisällyttämistä muuhun politiikkaan sekä politiikkojen johdonmukaisuutta;
8. parannetaan kestävyyttä unionin kaupungeissa;
9. parannetaan unionin tehokkuutta alueellisten ja maailmanlaajuisten ympäristöhaasteiden ratkaisemisessa.

¹ P7_TA-PROV(2012)0147: Euroopan parlamentin päätöslauselma 20. huhtikuuta 2012 kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman tarkistamisesta ja seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman painopisteiden asettamisesta – Parempi ympäristö, parempi elämä (2011/2194(INI)).

Maatalousalan ympäristöhaasteet

Maatalousalalle kohdistuu merkittäviä paineita, koska elintarvikkeiden globaali kysyntä kasvaa, luonnonvaroja on rajatusti, on toteutettava ympäristönsuojelutoimia ja ilmastonmuutos asettaa omat haasteensa elintarviketuotannossa.

Maatalous edistää merkittävästi kasvihuonekaasupäästöjä, mutta sillä on myös yhdessä metsien kanssa kosolti potentiaalia ilmastonmuutoksen hillitsemiseen hiilen sitojana ja varastoina. Tutkimus ja innovointi voivat myös olla merkittävässä roolissa ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja ilmastonmuutokseen sopeutumisessa, esimerkiksi maatalouden päästöjä vähentämällä ja parantamalla viljakasvien vastustuskykyä ilmastonmuutoksen vaikutuksille.

Elintarviketuotannon resurssitehokkuus on välttämätöntä, jotta luonnonvarojen rajallisuudesta aiheutuvat nykyiset ja tulevat haasteet kyetään ratkaisemaan. Elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO:n mukaan maailman väkiluku kasvaa kolmanneksella vuoteen 2050 mennessä. Yhdessä kulutustottumusten muuttumisen kanssa tämä merkitsee, että elintarvikkeiden kysyntä kasvaa 70 prosentilla. Siksi on ratkaisevaa, että unionin maataloudessa päästään mahdollisimman hyvään kestävyYTEEN ja resurssitehokkuuteen.

On myös syytä muistaa, että elintarvikkeiden hävikki on voimistunut globaalilla tasolla 50 prosenttia vuodesta 1974 lähtien, ja että elintarvikeketjussa ilmenevän hävikin ratkaisemiseksi tarvitaan pikaisia toimia.

YMP-uudistusta koskevilla lainsäädäntöehdotuksilla pyritään kytkemään suorat tuet julkisten hyödykkeiden tuotantoon ja kohdentamaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston varat maatalousalan ympäristötoimenpiteisiin. Pyrkimyksenä on edistää myös satokasvien monipuolistamiseen liittyviä ympäristön kannalta suotuisia käytäntöjä, pysyvän nurmen suojelua sekä ekologisesti arvokkaiden maatalousmaiden ja metsäalueiden määrittämistä ja ylläpitoa.

Unionin on kehitettävä vähitellen muovautuva ja kattava tapa reagoida ilmastonmuutokseen, jotta maatalouden sieto- ja kilpailukyky säilyisi EU:ssa. Näin maatalous pystyy edelleen tuottamaan korkealaatuisia elintarvikkeita ja ympäristö- ja maisemapalveluja sekä myötävaikuttamaan EU:n maaseutualueiden kestäväan kehitykseen.

TARKISTUKSET

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta pyytää asiasta vastaavaa ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokuntaa sisällyttämään mietintöönsä seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1

Ehdotus päätökseksi Liite – 18 kohta

Komission teksti

18. Tähänastisista huomattavista vesipolitiikan puitedirektiiviin perustuvista ponnisteluista huolimatta tavoite siitä, että vesien ”hyvä ekologinen tila” saavutetaan vuoteen 2015 mennessä, toteutuu todennäköisesti ainoastaan noin 53 prosentissa pintavesimuodostumista EU:ssa. Lisäksi vallitsee riski siitä, että meristrategiapuitedirektiivin tavoite vesien hyvien tilan saavuttamisesta vuoteen 2020 mennessä ei toteudu; tähän ovat syynä muun muassa jatkuva liikakalastus ja merien roskaantuminen Euroopassa. Vaikka EU:n ilmaan ja teollisuuspäästöihin liittyvä politiikka on auttanut vähentämään monenlaista pilaantumista, ekosysteemit kärsivät edelleen liiallisesta typpilaskeumasta ja otsonin aiheuttamasta pilaantumisesta, jotka johtuvat liikenteestä, **tehomaataloudesta** ja sähköntuotannosta peräisin olevista päästöistä.

Tarkistus

18. Tähänastisista huomattavista vesipolitiikan puitedirektiiviin perustuvista ponnisteluista huolimatta tavoite siitä, että vesien ”hyvä ekologinen tila” saavutetaan vuoteen 2015 mennessä, toteutuu todennäköisesti ainoastaan noin 53 prosentissa pintavesimuodostumista EU:ssa. Lisäksi vallitsee riski siitä, että meristrategiapuitedirektiivin tavoite vesien hyvien tilan saavuttamisesta vuoteen 2020 mennessä ei toteudu; tähän ovat syynä muun muassa jatkuva liikakalastus ja merien roskaantuminen Euroopassa. Vaikka EU:n ilmaan ja teollisuuspäästöihin liittyvä politiikka on auttanut vähentämään monenlaista pilaantumista, ekosysteemit kärsivät edelleen liiallisesta typpilaskeumasta ja otsonin aiheuttamasta pilaantumisesta, jotka johtuvat liikenteestä, **kestämättömistä maatalouskäytännöistä** ja sähköntuotannosta peräisin olevista päästöistä.

Or. en

Tarkistus 2

Ehdotus päätökseksi Liite – 19 kohta

Komission teksti

19. EU:n luonnon pääoman suojeleminen, säilyttäminen ja parantaminen edellyttää sen vuoksi myös sitä, että ongelmiin puututaan niiden lähteellä, muun muassa sisällyttämällä luonnon pääomaan liittyvät tavoitteet muihin politiikkoihin, varmistamalla, että politiikat ovat

Tarkistus

19. EU:n luonnon pääoman suojeleminen, säilyttäminen ja parantaminen edellyttää sen vuoksi myös sitä, että ongelmiin puututaan niiden lähteellä, muun muassa sisällyttämällä luonnon pääomaan liittyvät tavoitteet muihin politiikkoihin, varmistamalla, että politiikat ovat

johdonmukaisia, ja luomalla yhteisiä hyötyjä. Näitä tavoitteita tuetaan ympäristönäkökohdilla, jotka sisältyvät komission ehdotuksiin erityisesti EU:n maatalous-, kalastus- ja koheesiopolitiikan uudistamiseksi, sekä ehdotuksilla EU:n talousarvion muuttamiseksi ympäristöystävällisemmäksi monivuotisessa rahoituskehyksessä 2014–2020. Esimerkiksi maaseutualueiden vesiekosysteemien odotetaan hyötyvän siitä, että viljelijöille suoritettavat maksut liitetään vesipolitiikan puitedirektiivin vaatimusten noudattamiseen, kuten komission ehdotuksissa maatalouspolitiikan uudistamiseksi esitetään. Maatalouspolitiikan muuttaminen ympäristöystävällisemmäksi edistää myös satokasvien monipuolistamiseen liittyviä ympäristön kannalta suotuisia käytäntöjä, pysyvän nurmen suojelua sekä ekologisesti arvokkaiden maatalousmaiden määrittämistä ja ylläpitoa.

johdonmukaisia, ja luomalla yhteisiä hyötyjä. Näitä tavoitteita tuetaan ympäristönäkökohdilla, jotka sisältyvät komission ehdotuksiin erityisesti EU:n maatalous-, kalastus- ja koheesiopolitiikan uudistamiseksi, sekä ehdotuksilla EU:n talousarvion muuttamiseksi ympäristöystävällisemmäksi monivuotisessa rahoituskehyksessä 2014–2020. Esimerkiksi maaseutualueiden vesiekosysteemien odotetaan hyötyvän siitä, että viljelijöille suoritettavat maksut liitetään vesipolitiikan puitedirektiivin vaatimusten noudattamiseen, kuten komission ehdotuksissa maatalouspolitiikan uudistamiseksi esitetään. Maatalouspolitiikan muuttaminen ympäristöystävällisemmäksi edistää myös satokasvien monipuolistamiseen liittyviä ympäristön kannalta suotuisia käytäntöjä, pysyvän nurmen suojelua sekä ekologisesti arvokkaiden maatalousmaiden määrittämistä ja ylläpitoa.

Luonnonmukainen maatalous ja integroitu torjunta ovat ekologisesti tehokkaita järjestelmiä, joita on kehitettävä edelleen, ja kestävämpiin maatalousjärjestelmiin siirtymiseen tarvitaan tukea.

Or. en

Tarkistus 3

Ehdotus päätökseksi Liite – 22 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

22 a. Yhteensä 78 prosenttia unionin maapinta-alasta on maa- ja metsätalouskäytössä. Maa- ja metsätalous ovat siis edelleen tärkeässä roolissa luonnonvarojen ja kulttuurimaisemien vaalimisen kannalta, ja ne ovat

ennakkoedellytyksenä ihmisen muulle toiminnalle maaseutualueilla. Metsitys on merkittävässä roolissa maaperän sitomisen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen kannalta, ja kestävä maatalous taas saattaa parantaa maaperän suojelua. Samalla olisi korostettava integroituja ja innovatiivisia maatalouskäytänteitä, kuten täsmäteknikkoja ja ekologista lähestymistapaa, ja erityistä huomiota olisi kiinnitettävä maaperän hedelmällisyyden lisäämiseen muiden kuin kemiallisten lannoitteiden avulla ja satojen kestäväan kasvuun.

Or. en

Tarkistus 4

Ehdotus päätökseksi

Liite – 26 kohta – 1 alakohta – g a luetelmakohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(g a) pölytys säilyy tasoltaan hyvänä, ja toteutetaan toimenpiteitä, joilla rajoitetaan torjunta-aineiden käytöstä mehiläisyhdyskunnille aiheutuvia haittoja;

Or. en

Tarkistus 5

Ehdotus päätökseksi

Liite – 28 kohta

Komission teksti

Tarkistus

28. Talouden kaikilla aloilla tarvitaan innovaatioita resurssitehokkuuden parantamiseksi tilanteessa, jossa

28. Talouden kaikilla aloilla tarvitaan *tutkimusta ja* innovaatioita resurssitehokkuuden parantamiseksi

luonnonvarojen hinnat nousevat, luonnonvarat käyvät niukemmiksi ja tarjonta on rajallista. Yritykset ovat innovaatioiden, myös ekoinnovaatioiden, ensisijaisia edistäjiä. Markkinat eivät kuitenkaan pääse tuloksiin yksin. Hallitusten toimet EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla ovat välttämättömiä, jotta voidaan tarjota oikeanlaiset olosuhteet ekoinnovaatioille, edistää kestävien yritysten kehittämistä sekä teknologisia ratkaisuja ympäristöhaasteisiin.

tilanteessa, jossa luonnonvarojen hinnat nousevat, luonnonvarat käyvät niukemmiksi ja tarjonta on rajallista. **Maatalouskoneiden alalla tarvitaan energiankulutusta koskevia innovaatioita, jotta voidaan parantaa energiatehokkuutta ja vähentää hiilidioksidipäästöjä, ja lisäksi on kannustettava maatilojen nykyaikaistamiseen, jotta voidaan ottaa käyttöön innovatiivisia menetelmiä ja tekniikkaa.** Yritykset ovat innovaatioiden, myös ekoinnovaatioiden, ensisijaisia edistäjiä. Markkinat eivät kuitenkaan pääse tuloksiin yksin. Hallitusten toimet EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla ovat välttämättömiä, jotta voidaan tarjota oikeanlaiset olosuhteet ekoinnovaatioille, edistää kestävien yritysten kehittämistä sekä teknologisia ratkaisuja ympäristöhaasteisiin.

Or. en

Tarkistus 6

Ehdotus päätökseksi Liite – 32 kohta

Komission teksti

32. Kun teollisuudessa otetaan käyttöön parhaita käytettävissä olevia tekniikoita teollisuuden päästöjä koskevan direktiivin perusteella, voidaan parantaa resurssien käyttötapoja sekä vähentää päästöjä yli 50 000 suuressa teollisuuslaitoksessa EU:ssa, mikä edistää merkittävästi innovatiivisten tekniikoiden kehittämistä, talouden muuttamista ympäristöystävällisemmäksi sekä toimialan kustannusten vähentämistä pitkällä aikavälillä.

Tarkistus

32. Kun teollisuudessa otetaan käyttöön parhaita käytettävissä olevia tekniikoita teollisuuden päästöjä koskevan direktiivin perusteella, voidaan parantaa resurssien käyttötapoja sekä vähentää päästöjä yli 50 000 suuressa teollisuuslaitoksessa EU:ssa, mikä edistää merkittävästi innovatiivisten tekniikoiden kehittämistä, talouden muuttamista ympäristöystävällisemmäksi sekä toimialan kustannusten vähentämistä pitkällä aikavälillä. ***Elintarvikekuljetuksista aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä voidaan myös vähentää merkittävästi ottamalla käyttöön maataloustuotteiden lyhyitä toimitusketjuja ja avaamalla paikallisia***

Tarkistus 7

Ehdotus päätökseksi Liite – 35 kohta

Komission teksti

35. Jotta voidaan luoda puitteet toimille, joilla parannetaan resurssitehokkuusnäkohtia kasvihuonekaasupäästöjä ja energiaa pidemmälle, asetetaan tavoitteet kulutuksen yleisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi erityisesti elintarvikkeiden, asumisen ja liikenteen aloilla. Nämä ovat yhdessä syynä lähes 80 prosenttiin kulutuksen ympäristövaikutuksista. Rio+20-konferenssissa tunnustettiin, että on tarpeen vähentää huomattavasti sadonkorjuun jälkeistä ja muuta elintarvikkeiden hävikkiä ja tuhlausta koko ruokatuotantoketjussa.

Tarkistus

35. Jotta voidaan luoda puitteet toimille, joilla parannetaan resurssitehokkuusnäkohtia kasvihuonekaasupäästöjä ja energiaa pidemmälle, asetetaan tavoitteet kulutuksen yleisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi erityisesti elintarvikkeiden, asumisen ja liikenteen aloilla. Nämä ovat yhdessä syynä lähes 80 prosenttiin kulutuksen ympäristövaikutuksista. Rio+20-konferenssissa tunnustettiin, että on tarpeen vähentää huomattavasti sadonkorjuun jälkeistä ja muuta elintarvikkeiden hävikkiä ja tuhlausta koko ruokatuotantoketjussa. ***Tämä voidaan toteuttaa edistämällä tuottajien ja kuluttajien suoria yhteyksiä, lyhentämällä elintarvikkeiden toimitusketjua ja parantamalla logistiikkaa, kuljetuksia, varastojen hallinnointia ja pakkaamista.***

Tarkistus 8

Ehdotus päätökseksi Liite – 41 kohta – 2 alakohta – c luetelmakohta

Komission teksti

(c) annetaan lisäpontta julkisen ja yksityisen sektorin tutkimus- ja innovaatiotoimille, joita tarvitaan

Tarkistus

(c) annetaan lisäpontta julkisen ja yksityisen sektorin tutkimus- ja innovaatiotoimille, joita tarvitaan

innovatiivisten teknologioiden, järjestelmien ja liiketoimintamallien käyttöönottoa varten; niillä nopeutetaan siirtymistä vähähiiliseen ja resurssitehokkaaseen talouteen ja alennetaan siirtymisestä aiheutuvia kustannuksia;

innovatiivisten teknologioiden, järjestelmien ja liiketoimintamallien käyttöönottoa varten; niillä nopeutetaan siirtymistä vähähiiliseen ja resurssitehokkaaseen talouteen, **joka auttaa vähentämään elintarvikkeiden hävikkiä elintarvikeketjussa 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä**, ja alennetaan siirtymisestä aiheutuvia kustannuksia;

Or. en

Tarkistus 9

Ehdotus päätökseksi

Liite – 82 kohta – 2 alakohta – a luetelmakohta

Komission teksti

(a) **ympäristölle haitalliset tuet poistetaan vaiheittain** ja markkinapohjaisten välineiden, kuten verotuksen, hinnoittelun ja käyttömaksujen, käyttöä lisätään sekä laajennetaan ympäristöhyödykkeiden ja palvelujen markkinoita ottaen asianmukaisesti huomioon mahdolliset kielteiset sosiaaliset vaikutukset;

Tarkistus

(a) **maataloustukien ja julkisten hyödykkeiden toimittamisen välistä yhteyttä parannetaan** ja markkinapohjaisten välineiden, kuten verotuksen, hinnoittelun ja käyttömaksujen, käyttöä lisätään sekä laajennetaan ympäristöhyödykkeiden ja palvelujen markkinoita ottaen asianmukaisesti huomioon mahdolliset kielteiset sosiaaliset vaikutukset;

Or. en

Tarkistus 10

Ehdotus päätökseksi

Liite – 98 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

98 a. Unionin elintarviketurvapolitiikan olisi perustuttava kestävään maatalouteen ja oikeudenmukaiseen kauppaan. Riittävien elintarvikemäärien toimittaminen aiheuttaa paineita

resursseille (maaperä, vesi, energia) maailman väkiluvun kasvaessa ja kulutusmallien muuttuessa, etenkin kun otetaan huomioon ilmastonmuutoksen vaikutukset. Tulevaisuudessa olisi rajoitettava riippuvaisuutta kolmansista maista tuoduista proteiineista, koska riippuvaisuus kytkeytyy suureen hiilijalanjälkeen, metsäkatoon ja muihin ympäristön kannalta haitallisiin ilmiöihin.

Or. en